5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV. — N-rul 249

SAMBATA 10 (23) SEPTEMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA | STRĂINĂTATE
Lei 4.65 | 3 luni | Lei 10.-
8.15 | 6 luni | 20.-
12.— | Un an | 40.-

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III
linia corp 7 bani 50
idem pag. II [illegible]
[illegible] reclame 3,50 linia
[illegible] informațiuni mortuare [illegible] dela 60-150 [illegible]

Fondator:
LUIGI CAZZAVILLAN

Directori:
VIRGIL N. DĂRĂSCU și STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Lupte aprige în Dobrogea

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat oficial No. 24

Din 7 Sept. 1916, ora 7 dim.

Frontul de Nord și Nord-Vest

Mici incăerări. Trupele noastre din Valea Streiului și-au oprit retragerea la sud de Petroșani unde se întăresc.

Frontul de Sud

In Dobrogea lupta continuă aprigă pe tot frontul.

Trupele ruso-române au respins sângeros toate atacurile inamice și au dat mai multe contra-atacuri.

Atacuri aeriene

Aeroplane inamice au aruncat bombe asupra orașelor Constanța (unde au cauzat perderi) și Piatra-Neamț (unde au rănit un copil de 6 luni).

Inălțimi
ocupate de ruși în Carpați

— *Radiogramă* —

Comunicatul de dimineață. Tabăra superioară a înaltului comandament

Petrograd, 6. — Frontul de apus: In direcția Vladimir Volenski, in sectorul Dubrova, inamicul a dat un atac asupra unuia din posturile noastre avansate cu ajutorul mitralierelor. Atacul a fost respins. 10 soldați rămași în viață, sub conducerea capului patrulei, au trecut la contra-atac; parte din germani au fost omoriți, unul luat prizonier, iar restul rănit. Patrula aduse pe răniți la raion.

La apus de rîu, soldații noștri atacînd fără arme de foc, s'au aruncat in posturile avansate, silind pe inamic la o hărțuială serioasă. Am rănit 20 oameni și am luat prizonieri un ofițer și 12 soldați.

In raionul rîului Naraewska continuă luptele îndîrjite. Toate atacurile inamicului au fost respinse cu pierderi mari. In luptă au pierit comandantul regimentului, colonelul Gubin și maiorul Semicev.

In Carpați, *în raionul muntelui Chibeni, cîteva înălțimi au fost luate de noi. Munții s'au acoperit cu o ceață deasă și ninge.*

Frontul din Caucaz. — Avangarda noastră, după o luptă cu turcii, le-a rupt frontul la podul de peste Falpan-Oeaj. Am ocupat un sat spre Nord de Hamadan.

GERMANII DESCHID
granița belgo-olandeză

Roma. 5. — Din Amsterdam: Ziarul „Telegraaf" vestește că Germania a deschis pe neașteptate granița Belgiei spre Olanda, retrăgîndu-și trupele înșirate dealungul hotarelor.

Germanii — continuă ziarul olandez — astăzi au de temut ceva mai grav de cît expatriarea belgienilor: dezertarea trupelor. Existența însăși a imperiului e în joc și de aceea germanii își string trupele de pretutindeni. (A. T. I.)

Localități reluate
de francezi

Paris, 5. — Dela începutul ofensivei la Somme, trupele franceze au reluat, dela inamic, un număr de 38 localități. (Havas).

Francezii
despre luptele din Dobrogea

PARIS 5.- Nu e de mirare ca bulgarii, cu forțele de care dispun in regiunea aceea, să fi putut obține un succes ușor în operațiile lor recente. Dar evenimentele viitoare vor demonstra că bulgarii s'au înșelat înc'o dată asupra situațiunii lor reale.

Noua ofensivă româno-rusă și înaintarea Aliaților de la Salonic vor deschide repede ochii guvernului din Sofia asupra adevăratei probleme militare ce va avea să rezolve.

Armatele române în Transilvania înaintează foarte satisfăcător și concentrarea română devine din zi în zi mai formidabilă.

Forțele româno-ruse din Dobrogea sunt îndestulător de impunătoare ca să oprească și să respingă orice nouă tentativă bulgară.

(Reuter).

Armata din Orient
Frontul dela Salonic

PARIS, 5.—Pe frontul Salonicului, ofensiva se continuă în bune condițiuni.

Bulgarii se dau înapoi în dezordine pe tot frontul Macedoniei, iar sîrbii, francezii și rușii sosesc triumfători la Florina.

Colonelul Rousset scrie în „Le Petit Parisien":

„Situația prințului de Coburg ar fi critică și fără anarhia greacă de care s'a folosit și de trădarea monstruoasă care i-a dat Rupel și Cavalla".

Intreaga presă franceză manifestă marea sa neîncredere în contra cabinetului Calogeropulos, avînd în vedere antecedentele politice ale miniștrilor. (Havas).

Un împrumut german

Paris 4. — O telegramă din Zurich anunță că d. Gwiner, directorul de la Deutsche Bank, a sosit pentru a negocia un împrumut, pe lingă consorțium-ul băncilor din Zurich. (Ag. Radio).

Progresele italienilor pe Carso

Roma 4. — Agenția „Stefani" a publicat depeșa următoare: Progresele trupelor noastre pe Carso, spre est de Vallone, au continuat cu vigoare în ziua de 2 l. c., aceste progrese au fost mai simțitoare la centrul aripei stîngi unde am cucerit înălțimea San Grado de Merna, punct esențial al liniei dușmane pe acest platou și punct de conexiune cu apărările orașului Gorița.

Pe cînd pe frontul regiunei Giulia am cîștigat altă victorie, o luptă glorioasă se desfășura la o înălțime de peste 2.000 de metri într'o zonă muntoasă foarte aspră între Vanoi-Cismoh-valea Brentei și valea Fiemmo-Avisio.

Manevra vînătorilor noștri alpini ne-a făcut să cucerim vîrful muntelui Cauriol în ziua de 15 August și amenințarea progreselor noastre în această regiune a periclitat siguranța liniilor de comunicație dușmane așa în cît comandamentul austriac s'a văzut silit să concentreze în acest sector puternice forțe de munte, în mare parte tiroleze.

Lupta care s'a desfășurat acolo în două-amiaza din 2 Septembrie pare a fi mai complicată de cît se putea prevede în urma primelor știri. Această luptă a început printr'un asalt îndreptat în contra liniilor noastre pe malul drept al rîului Brenta, probabil în scopul de a atrage rezervele noastre în această parte.

Abia se isprăvise lupta pe Civaron și între văile Coalba și Maora, cu un eșec desăvîrșit pentru vrăjmaș, care a suferit pierderi grele, și lupta a reînceput în contra pozițiunilor noastre dintre Spera și Samone (spre nord de rîul Brenta).

Mai întîi mici patrule au înaintat spre pozițiunile noastre în scop de a pipăi rezistența noastră; apoi, o intensă pregătire de artilerie a urmat aceste încercări. După o bombardare de un ceas și jumătate, spre orele 19, inamicul a început asalturile sale.

Respins cu pierderi grave, vrăjmașul a revenit cu violență și cu forțe mai mari, concentrînd sforțările sale mai ales contra punctului Spera. Respins a doua oară, după o pauză de aproape două ceasuri dușmanul a încercat iar în timpul nopții și a fost respins din nou, după ce a renunțat să mai facă o nouă încercare.

Roma, 5. — Buletinul de război italian a anunțat în ziua de 4 c., că pe Carso progresele trupelor noastre continuă cu siguranță și cu statornicie.

In cele trei zile de lupte de la 1 la 3 Septembrie inclusiv, trupele noastre au cucerit niște pozițiuni însemnate între Vipacco și marea, capturînd peste 4.000 de prizonieri, dintre cari 100 ofiteri.

Vrăjmașul simte din ce în ce mai mult formidabila presiune a diviziunilor noastre în contra liniilor sale din acest sector. Pe cînd inamicul transportă în grabă întăriri de trupe și mai ales de artilerie, încercînd printr'o bombardare de o violență necunoscută pînă acum de a opri avîntul nostru, hărțuind pe soldații noștri, el încearcă manevre de diversiune în alte sectoare în speranța zadarnică de a atrage atențiunea noastră și forțele noastre în alte direcțiuni mai puțin amenințate. In acest scop dușmanul ne-a atacat cu forțe puternice pe povîrnișul răsăritean al muntelui Civaron, pe pozițiunile noastre de pe văile Coalba și Maora și cele din valea torentului Maso, în valea Suganei.

Povîrnișul sudic al Alpilor-Fiemme unde operează trupele noastre e foarte greu și păduros pînă la înălțimea de 1.600—1.800 metri; apoi vine un platou acoperit cu iarbă, săpat de prăpastii adînci, astfel că acest teren înainte de războiu era privit ca de nepătruns.

Vînătorii noștri alpini au ales totuși acest teren spre a ataca pozițiunile dușmane. De pildă, batalionul nostru alpin din muntele Rosa s'a suit prin stînci pînă la o distanță de 80—100 de metri depărtare de liniile dușmane; de aci vînătorii noștri s'au năpustit la asalt în contra pozițiunilor inamice. De trei ori au fost respinși de focul violent al vrăjmașului dar au revenit cu încredere și cu un avînt irezistibil, cucerind în fine pozițiunea inamică.

Valoarea atribuită de comandamentul vrăjmaș acestui punct însemnat pe care l'a pierdut se vădește nu numai prin lucrările de apărare, dar și prin numărul apărătorilor; totuși, aceste fapte n'au făcut de cît să sporească și mai mult pierderile dușmanului. (Stefani).

Atac
contra Goriției respins

Coltano 6. — Acțiuni diferite mai ales cu bombardări diverse și prelungite, au fost încercate de adversari în mai multe puncte de pe front: Pe muntele Selinggio (valea Posina), în seara de 3 pe muntele Mrzli și Vodil (Monte Nero), între Sandarlele și Volzana (la vest de Tolmino) sectorul Plava (Isonzo de mijloc) și contra orașului Gorița.

Pe ziua de eri artileria noastră a fost activă, lovind stațiunea Toblacco, împrăștiind trupele inamice și nemerind linia ferată din Alto Fella.

Pe Carso, adversarul a dat eri atacuri continue asupra noilor noastre pozițiuni, atacuri ce au fost precedate și susținute de bombardări de extremă violență. Dar la fiecare dată au fost respinse cu pierderi grave. Adversarul a lăsat în mîinile noastre aproximativ 300 prizonieri.

S'au semnalat incursiuni aeriene din partea inamicului pe platoul Asiago pe Caoria.

In văile Biois și Cordevole o escadră a reînoit noaptea trecută bombardarea asupra noastră, dar în nici un punct n'am avut nici victime, nici pagube.

Două aeroplane de ale noastre au aruncat bombe la Matarello constrîngînd un hidroavion inamic să aterizeze spre Trento. Altă escadră de 12 aparate Caproni, escortate de la Nieuport, a bombardat stațiunile de cale ferată de la Dottegliano.

Pe Carso au fost izbite de asemenea instalațiunile de cale ferată, magaziile din apropiere, trenurile din stațiuni și rezervorul de apă. Evitînd tirurile numeroaselor baterii și ale contraavioanelor și alungînd aeroplanele și hidroaeroplanele inamice ce li se ridicau în față, avioanele noastre s'au întors toate în tabăra noastră.

Situația militară
a elevilor ce vor fi încorporați la 1 Octombrie

Pentru regularea situațiunei militare a elevilor cari vor fi încorporați pînă la 1 Octombrie 1916, se vor ține examene de clasă și absolvire între 10—12 Sept. 1916.

Se vor putea prezenta la aceste examene următoarele categorii de elevi, atît din școalele statului cît și cei pregătiți în particular:

a) Corijenții și repetenții din clasa VII și VIII de liceu sau din cl. III a și IV dela școala superioară comercială.

b) Cei cari au cerut să treacă examen integral de cl. VIII în Septembrie.

c) Cei cari, trecînd examen de cl. VIII în Mai 1916 n'au trecut examen de absolvire.

d) Elevii cursurilor școalelor comerciale din cl. III.

Elevii școalelor comerciale superioare, cari au dat examen în Mai ca și acei cari se vor prezenta acum sunt scutiți de practica comercială de 6 luni, spre a putea primi diploma sau certificatul de absolvire.

Inscrierile se vor putea face pînă în ziua fixată pentru începerea examenelor, la direcția școalelor respective unde elevul vrea să dea examen.

La București înscrierile se vor face la liceul Mihai Viteazul pentru secția modernă și la liceul Lazăr pentru cele reale, clasică iar la Iași la liceul Național.

Nu se va da curs înscrierilor, dacă nu se va aduce de către candidat dovadă ca va fi încorporat pînă la 1 Octombrie 1916.

Un nou minister
în Ungaria

Paris (data suprimată de cenzură). — După o telegramă din Zurich, împăratul Franz-Iosef ar fi adresat contelui Tisza o scrisoare, prin care se declară gata să dea aprobarea sa constituirii unui minister de concentrare, în care ar intra un membru al opoziției. D. Tisza ar face parte din combinație. (Ag. Radio).

ANGLIA
despre noul cabinet grec

Londra, 6. — Agenția „Reuter" află că se crede în cercurile diplomatice engleze că noul cabinet grec va fi socotit sub o lumină mult mai favorabilă cînd se va declara ca minister de afaceri iar nu ca un minister pur politic.

Această condiție e cu atît mai esențială cu cît Puterile Intelegerei în recenta lor notă către Grecia, o notă ce a fost cu totul acceptată, stipulează că în caz de demisiune a cabinetului Zaimis, noul minister să fie esențial un cabinet de afaceri.

Noulii miniștri sunt prea puțin cunoscuți la Londra, ca să se poată face o judecată hotărîtoare asupra intențiilor lor.

Dar rămîne impresiunea că ne aflăm mai mult în fața unui cabinet politic de cît în fața unui cabinet de afaceri.

Pentru acest cuvînt, relațiunile continuă de a fi foarte dificile între Grecia și Puterile Ințelegerei. Se dorește ca în jurul acestei chestiuni să se facă lumină cît mai curînd.

Un nou raid de zeppeline
în preparație

Paris, (dată suprimată de cenzură. — O telegramă din Berna anunță că o nouă mare încercare de incursiune a zeppelinelor deasupra Londrei e pregătită pentru sfîrșitul lunei. Două noui supra-zeppeline terminate de curînd la Friedrichshafen vor lua parte la acest raid.

Ordine severe ar fi fost date pentru ca Londra să fie lovită. Neizbutirea raidului din urmă ar fi produs rea impresie în Germania. (Ag. Radio).

Situația militară
pe frontul francez

Bombardări efectuate de avioane

— **Radiogramă** —

Paris, 6.— Pe frontul francez, în afară de o luptă violentă de artilerie în sectoarele Berny și Vermandovilliers, nu s'a semnalat nici un eveniment important.

Eri a fost doborît un avion german în liniile franceze lîngă Bioches. Un alt aparat german, mitraliat de ofițerul Lenoir, s'a sdrobit pe pămînt la nord de Douamont. E al 8-lea avion doborît de acel pilot.

Tot astfel, ofițerul Dorme a doborît un al 10-lea avion între Brye și Ennemain.

In noaptea de 2 spre 3 Septembrie, două avioane franceze au aruncat 15 obuze de 120 pe gările din Hulshein.

In noaptea de 3 spre 4, pe cînd gara și șoproanele de aviațiune din Tergmier și Aubecourt au fost atacate de 32 obuze trimese de avioane, alte escadrile aeriene franceze au bombardat, cu 60 de obuze de cîte 120 gările din Roisel, Epehy, Athies și calea ferată de la Saint Quentin.

Intrunirea Sobraniei

Paris, (dată suprimată de cenzură). — Sobrania bulgară se va întruni în ziua de 10 Octombrie. (Ag. Radio).

O descoperire
senzațională în războiul din Tripolitania. Germanii au luptat în contra italienilor

Roma, 4. — Idea Nazionale *publică un extras din „Buletinul Imperial" german, coprinzînd o ordonanță prin care se recunoaște dreptul la pensie în favoarea ostașilor germani cari au luat parte la războiul italo-turc din Tripolitania.*

Prin acest act oficial, prin urmare s'a dovedit că pe vremea celei mai cordiale alianțe între Berlin și Roma, imperiul german trimetea pe soldații și ofițerii săi în Libia, ca să lupte împotriva aliatei sale.

Această enormitate, care poartă iscălitura Kaizerului, ar ajunge ca să consfințească războiul de mîntuire a Italiei împotriva Germaniei. (A. T. I.)

Atacuri germane
respinse

Londra, 5. — Generalul Haig telegrafiază:

In seara zilei de Duminică, 17 Sept. st. n., dușmanul a pornit, la sud de Ancre, cîteva atacuri puternice împotriva noilor noastre pozițiuni, dar toate au fost respinse.

Dușmanul a atacat mai ales în direcția Lesboeufs și la nord de Flers, dar focurile noastre de baraj îl opriră, făcîndu'l să sufere pierderi foarte grele.

Intre Flers și Martinpuich, o brigadă inamică înaintînd la atac, în direcția pădurii Fourreaux, a fost atacată, pe teren deschis, de două batalioane de ale noastre. Urmă o luptă corp la corp, care se termină cu desăvîrșire în favoarea noastră. Inamicul fu pus pe fugă, suferind pierderi grele.

La nordul fermei Mouquet ne-am întărit pozițiunile. (Reuter).

„Cine pierde plătește"

Londra (fără dată). — Intr'un articol intitulat: „Cine pierde plătește", „Daily Telegraphe" scrie:

In 1870, Germania cerea 5 miliarde de franci, crezînd că suma aceasta enormă va strivi Franța; nu ținea însă seamă de patriotismul și „ciorapul de lînă" francez. De atunci, ea a regretat în totdeauna că n'a cerut mai mult, și, în 1914, spera să pue Franța sub papuc, pregătindu-se să pretindă o sumă de neînchipuit.

De atunci, ori de cîte ori credea că a biruit, se întîmpla acelaș lucru: trebue ca inamicul să plătească și să sîngerese.

De șase luni ziarele germane au schimbat tonul, avînd destul timp să toarne apă în vinul lor de Rin.

Faza Belgiei și a Poloniei și toate teritoriile devastate vor cere îndemnități ce vor fi plătite pînă la ultima lescae.

Germania ne repeta mereu: „cine pierde plătește"; Aliații nu vor uita vorba aceasta. (Reuter).

Starea de spirit
din Ungaria

Lyon, 6 — Pester Lloyd *asupra ultimei ședințe, foarte sgomotoase a Camerei ungare, dă cîteva amănunte care arată în chip elocvent înrîurirea înaintărei românilor asupra stărei de spirit din Ungaria.*

Deputatul Ferdinand Urmancy a declarat: „Noi ungurii, eram singurii în monarchia austriacă pe cari se putea conta; de aceea, am fost întrebuințați la toate, afară de apărarea granițelor țărei noastre.

Intrebuințarea limbei austriace în comanda militară se reduce doară la formula: Gott erhalte Franz den Kaiser. *In sunetul acestui imn e îngropat eroul ungur, în sunetul acestui cînt care e sinonim cu subjugarea noastră".*

Alt deputat, contele Bathyani, și-a exprimat convingerea că „pangermanismul e cel puțin tot atît de primejdios ca panslavismul".

DIN GRECIA
Refugiații dela Cavalla

Paris, 4.— Situația refugiaților din Cavalla sosiți la Volo este de deplîns. Multe familii au fost despărțite în graba fugei. Povestirile refugiaților produc în Grecia o emoție foarte puternică. (Agenția Radio).

Voluntarii lui Christodulos la Salonic

Paris (data suprimată de cenzură). — *Colonelul Christodulos a sosit la Salonic cu 2500 de oameni, pe cari i-a putut aduce de la Cavalla prin Thasos. Populația a primit pe voluntari cu ovațiuni indescriptibile. Trupele au fost cantonate pe cîmpia Revoluției, înainte de a pleca la front. (Agenția Radio).*

PE FRONTUL OCCIDENTAL

Inaintarea englezilor pe frontul occidental.— Un nou automobil armat

Londra, 3. — Ultimile știri arată că înaintarea englezilor tot mai continuă. Această înaintare a curățat terenurile pe o întindere de 6 mile în triunghiul dintre drumurile Bapaume-Peronne și Bapaume-Albert. Inaintarea a început Vineri dimineața pe linia Martinpuich care mărginește ultimul drum cu pădurea Bouleaux și suburbiile localității Combles, aproape de primul drum. In vecinătatea localității Combles englezii s'au unit cu francezii, cari acum au înaintat la Rancourt. Combles, în partea dreaptă a aliaților este astfel tăiat și englezii au ocupat eri cea mai mare parte din pădurea Bouleaux și înaintînd au luat localitatea Flers, întreaga pădure înaltă, Martinpuich și Courcelette, aceasta din urmă fiind pe partea de vest a drumului Albert-Bapaume. Această nouă linie este numai la 3 mile de Bapaume. In aceste operațiuni s'a dovedit clar că noul tip de automobil armat britanic a fost foarte eficace și a surprins pe germani, cari au fost atacați în cursul luptei de automobile armate britanice și de aviatori, cari au o procedare specială de a se coborî brusc asupra inamicului cu un efect omorîtor.

Cu privire la aceste operațiuni, ziarul „Times" spune: „Niciodată dela începutul luptei de pe Somme nu s'a înregistrat o singură zi o serie de succese neîntrerupte și mai frumoase. Faptul că germanii cedează repede, face să se creadă că ei se gîndesc la o retragere mai mare. Noi nu credem aceasta. Germanii pe frontul dela Somme cedează pentru că Aliații luptă mai bine și au artileria mai bună. Ei sunt hărțuiți pînă ce se vor supune. Capacitatea lor de a rezista se micșorează și pe fiecare săptămînă Aliații își manifestă superioritatea asupra inamicului. Noile desvoltări pe Somme sunt așa de vizibile, în cît ele nu vor întîrzia să influențeze planurile statului major german de pe celelalte fronturi".

Acelaș ziar referindu-se la automobilele armate și la aeroplane spune: „Cînd a început războiul am auzit multe despre noile mașinării de războiu ale germanilor, în totdeauna disprețuitori de propria noastră capacitate inventivă și iscusința noastră din punct de vedere al manufacturei. Motivul pentru care am fost înceți în producerea de noi arme, este că am fost și suntem o națiune iubitoare de pace și nu am mărit neîncetat preparațiile de războiu. Acum Germania vrînd să se ia la întrecere cu noi, noi am arătat că în cooperarea cu Aliații putem să o întrecem în producerea de instrumente noi de atac și suntem în stare să le întrebuințăm spre mirarea și neplăcerea ei. Cînd secretul, care în mod firesc înconjoară construcția și întrebuințarea automobilelor armate, va putea fi dat pe față, numai atunci poate se va putea aprecia ce a putut simți infanteria germană în tranșeele bombardate, cînd în lumina nesigură din zorii zilei au văzut înaintînd asupra lor acești monștri îmbrăcați în oțel, scuipînd foc și repezindu-se fără încetare peste tranșee, sîrmă împletită și craterele deschise de bombe".

Ziarul „Daily Telegraph" într'un articol intitulat „O zi mare" spune: „Trupele noastre urmînd exemplul dat de francezi la Bouchavesnes au trecut ca un vîrtej prin a treia și ultima linie din pozițiunile de mult stabilite ale inamicului și l'au împins în niște apărări mai puțin organizate și preparate de curînd. Oficialitatea germană recunoaște că încercarea lor de a menține linia fortificată dela vest, le-a cauzat — probabil spun ei — pierderi grave. Liniile fortificate și refortificate în timpul de 2 ani, au fost rupte din nou. Nimic mai remarcabil decît iuțeala și ușurința relativă cu cari au fost cîștigate victoriile din această lună. Iuțeala cu care s'a urmat lupta din ultimele 2 săptămîni întrece cu mult tot ce s'a făcut mai înainte de războiu. (A. T. E.)

Luptele din Dobrogea
Ce spun ziarele germane și americane

Lyon, 6. — *O depeșă din Rotterdam spune că guvernul german, spre a abate atenția publicului de pe frontul Sommei și de a consola pe unguri de pierderea Transilvaniei caută să dea însemnătate extraordinară operațiilor din Dobrogea, relatînd izbînzi închipuite, înșirînd mereu trofeele de la Turtucaia, exagerînd totul; iar ziarele scot în relief, în pagina I-a, știrile de pe frontul balcanic și disimulînd cele de pe frontul apusan.*

Ziarul Evening Sun *din New-York constată că ofensiva bulgară în Dobrogea n'ar putea să obție nici un rezultat însemnat. In cursul ei inferior, spune acel ziar, Dunărea nu poate fi forțată fără o flotă fluvială, flotă pe care o au rușii și românii.*

„România e tot atît de bine apărată de Dunăre cum ar fi de un ocean".

DEMORALIZAREA
trupelor germane

Londra, 3. — O telegramă din Amsterdam spune că se comunică de la frontiera belgiană, că 13 mii de soldați germani sosiți la Gand de pe frontul de la Somme prezintă o înfățișare amarnică și demoralizare. (A. T. I.)

Succesul ofensivei generale

Paris (dată suprimată de cenzură). — Ziarele franceze subliniază mai puțin în comentariile lor de cît în dispoziția titlurilor diferitelor articole, strălucita zi a Aliaților pe toate fronturile. Pretutindeni unde Aliații au atacat, pretutindeni au avut succese.

Pe un singur punct al imensului joc de șah al războiului, în Dobrogea, Germania are pentru moment inițiativa. Pretutindeni aiurea ea suferă legea Aliaților. In aceiași zi ei sunt atacați și bătuți de sîrbi în Macedonia, de englezi la nordul Sommei, de italieni la Carso. Acest ultim sector e singurul în care austro-ungarii luptă fără a fi întăriți de contingente germane. Dar Germania e nevoită să sufere prin proprii săi oameni, istovirea îngrozitoare a celor trei mii de kilometri de front.

Presa germană ascunde **abia** teama de care e cuprinsă. „Gazeta Germaniei de sud" comentînd lupta de pe Somme, scrie: „Luptele continuă și nu se poate încă judeca dacă nu va fi necesar să retragem trupele noastre pe poziții așezate mai îndărăt".

„Frankfurter Zeitung" insistă asupra superiorității aeriene a Aliaților. El scrie: „Simțim un sentiment de neputință față de mijloacele aeriene ale dușmanului și aceasta e ceea ce poate fi mai exasperant. E un miracol că putem ține, cum am făcut-o de mai multe săptămîni".

„Neue Freie Presse" zice: „S'ar putea spune că guvernele anglo-franceze și-au propus de a ucide un număr fix de germani în fiecare săptămînă, sau în fiecare lună. Acesta nu mai e un războI, ci o exterminare".

Criticii militari francezi lasă să prevadă predarea în curînd a orașului Combles. (Ag. Radio).